

Svenska utbildningssektionens utlåtande om nedläggning av Salpar skola

Svenska utbildningssektionen 14.01.2025 § 5

1323/12.00.00/2024

Beredare:

Utbildningsdirektör Tommi Eränpalo, tommi.eranpalo(at)sipoo.fi

Undervisningschef Riikka Strandström, riikka.strandstrom(at)sipoo.fi

Utbildningssektorn har lyft fram under servicenätplaneringen behovet av att koncentrera det svenskspråkiga skolnätet, således att livskraften av två (Boxby skola och Gumbostrands skola) av tre byskolor i södra Sibbo förstärks genom att lägga ned Salpar skola.

Förslaget har motiverats ingående. Planering, underhåll och utveckling av skolnätet och undervisningen styrs främst av lagen om grundläggande utbildning: 4 § om ordnande av undervisning på båda inhemska språk, 6 § om bestämmande av skolplats för eleverna, preciserat med närskoleprincipen, 10 § om undervisningsspråk och 15 § om läroplan.

Utbildningssektorn har utarbetat ett evalueringssätt för skolornas duglighet, som tydligt påvisar att då elevantalet minskar i Salpar skola blir det mycket krävande för kommunen att ordna undervisning och stöd för lärande enligt lagen, kommunens egna riktlinjer och kommunstrategin på grund av det sjunkande elevantalet, undervisningsgruppernas sammansättning och antalet lärare. Det är även svårt för välfärdsområdet att ordna elevvårdstjänster för en så här liten enhet.

Befolkningsstrukturen har ändrats radikalt i Salpar skolas elevupptagningsområde under de senaste tio åren. Av svenskspråkiga barn i grundskoleåldern (f. 2018–2024) bor 14 på området. Största delen av skolans elever är elever som har ansökt om en sekundär skolplats och över hälften av eleverna är från finskspråkiga familjer. Elevmaterialet stöder därmed inte ordnandet av svenskspråkig undervisning i framtiden. Kommunen kan inte heller erbjuda undervisning på två språk i skolan (med en finskspråkig klass), eftersom klasserna skulle bilda sammansatta klasser med elever på årskurs 1–6. I en sådan struktur är det mycket krävande att ordna undervisning som uppfyller läroplanen och undervisningen stöder inte heller elevernas individuella behov. Kommunen kan inte heller erbjuda skolskjuts till de elever som eventuellt skulle vilja gå i Salpar skola, eftersom en sådan möjlighet ska erbjudas till kommunens alla elever som går i grundskola på grund av likabehandling av kommuninvånarna. Detta skulle leda till att närskoleprincipen skulle kollapsa och att skjutskostnaderna skulle genomgå en explosionsartad tillväxt.

Skolans framtida elevantal hänger även samman med kommunens långsiktiga planer för markanvändning och planläggning. Sådana nybyggnader som skulle motivera bevarandet av skolan planeras inte på närområdet. Utsikten för befolkningsutvecklingen i befolkningsplanen till år 2024, inklusive prognoser om inflyttning till kommunen, påvisar att invånarantalet stiger i huvudsak i Söderkulla i södra Sibbo. För övrigt har invånarantalet prognostiserats att förbli oförändrat eller minska i södra

Sibbo. Elevprognoser för både nativitet och inflyttning till kommunen har utnyttjats i evalueringen av utvecklingen av skolornas elevantal.

Inom 10 år är skolfastigheten för Salpar skola i behov av en sanering på cirka 1 miljon euro, och redan under de närmaste åren utförs reparationer i bland annat elledningarna och uppvärmningssystemet för cirka 500 000 euro. Skolans användningsgrad är cirka 50 procent. Detta betyder att belastningen av den överstora fastighetens interna hyror och underhållskostnader riktas mot ett litet elevantal.

Helheten av servicenätplaneringen bifaller även nedläggning av skolan. Bevarandet av livskraften i de två övriga byskolorna kräver även inom den närmaste framtiden saneringar och investeringar. Nedläggning av Salpar skola möjliggör försäljning eller rivning av fastigheten och försäljning av tomt.

Bedömningen av konsekvenser för barn görs i samband med olika beslut och åtgärder: hur barnets rättigheter tillgodoses och vilka negativa eller positiva konsekvenser som riktas mot barnen i och med besluten. Utbildningssektorn har gjort en förhandsbedömning av konsekvenser för barn gällande nedläggningen av Salpar skola. Resultaten av enkäten om välbefinnande, som ordnas årligen i Sibboskolorna, har utnyttjats i denna förhandsbedömning. Elever i årskurs 3–9 svarar på enkäten.

Nedläggning av skolan och ändring av elevupptagningsområdena kan påverka ordnandet av undervisning, elevernas fysiska, psykiska och sociala välfärd, skolbyggnadens och gårdsplanens säkerhet, elevernas ömsesidiga interaktioner, interaktioner mellan eleverna och skolans vuxna, identifiering av behovet av individuellt stöd och ordnandet av stöd, elevernas möjlighet till att bli hörda och påverka skolans verksamhet, elevernas möjlighet att få de elevvårdstjänster som de behöver, skolbispisningen, ordnandet av skolans klubbverksamhet och morgon- och eftermiddagsverksamhet, skolresor och deras längd och säkerhet samt samarbetet mellan hemmet och skolan och föräldrarnas möjlighet att stödja sina barns skolgång.

Enligt enkätresultaten 2024 är situationen gällande de ovannämnda variablerna på en bra nivå i Sibboskolorna och det fanns inga betydande skillnader mellan skolorna. Elever som hade bytt skola hade upplevt att de hade fått ett gott mottagande i den nya skolan. Utgående från förhandsbedömningen av konsekvenser för barn kan vi konstatera att nedläggning av en skola och överföring av eleverna till en ny skola skulle inte påverka barnens lärande, sociala förhållanden eller välfärd på ett negativt sätt.

Förslaget om nedläggningen av skolan har även lyfts fram i diskussionsmötena, och en öppen enkät har gjorts till kommuninvånarna om ärendet. Totalt inkom 277 svar på kommunenkäten.

31,1 procent av svararna understödde nedläggning av Salpar skola, 49,8 procent av svararna motsatte sig nedläggningen och 19,1 procent av svararna tog inte ställning till nedläggningen. Majoriteten av svararna (48,5 %) understödde ändring av elevupptagningsområdena från och med hösten 2026. 8,4 procent av svararna understödde ändring av elevupptagningsområdena från och med hösten 2027 och 43,1 procent understödde ändring av elevupptagningsområdena från och med hösten 2028. 47,8 procent av svararna understödde nedläggning av Salpar skola

från och med hösten 2026, 8,8 procent understödde nedläggning av skolan från och med hösten 2027 och 43,3 procent understödde nedläggning av skolan från och med hösten 2028.

Nedläggning av Salpar skola förutsätter inte bildande av nya undervisningsgrupper i Söderkulla skola eller Boxby skola. Storlekarna på undervisningsgrupperna i dessa skolor är sådana att de knappt växer till över 20 elever då de kompletteras med eleverna från Salpar skola. Undervisningsgruppernas storlekar skulle inte avvika från storlekarna på undervisningsgrupper i de övriga skolorna.

Om undervisning fortsatt ordnas i Salpar skola skulle det innebära en ojämn fördelning av resurser till ett litet elevantal även i fortsättningen. Detta är inte likabehandling av kommuninvånarna.

Föredragande

Utbildningsdirektör Eränpalo Tommi

Förslag

Svenska utbildningssektionen ger utlåtandet till bildningsutskottet att Salpar skola läggs ned i slutet av läsåret 2025–2026 våren 2026. I början av läsåret 2026–2027 börjar skolans elever i deras nya anvisade närskolor, dvs. i Söderkulla skola eller Boxby skola. Eleverna har möjlighet att ansöka om en sekundär skolplats i en annan skola i kommunen.

Paragrafen justeras omedelbart.

Behandling

Utifrån den förda diskussionen gjorde ordförande följande motförslag:

Svenska utbildningssektionen ger utlåtandet till bildningsutskottet att undervisningen i Salpar skola fortsätter till dess att Söderkulla skolas nya skolbyggnad (invid Tasträskvägen) står färdig, planerad till hösten 2028. Salpar skolas verksamhet utvärderas läsåret före Söderkulla skolas nya byggnad invigs.

Christoffer Hällfors och Mårten Ullberg understödde ordförandens förslag.

Ordföranden konstaterade att motförslaget understöddes enhälligt.

Beslut

Svenska utbildningssektionen godkände enhälligt ordförandens motförslag.

Paragrafen justerades omedelbart.

Bilagor

Bilaga 1 - Servicenätsplanering